

Hodnocení písemné práce z českého jazyka a literatury

(profilová část maturitní zkoušky v kalendářním roce 2026)

Písemnou práci z českého jazyka a literatury se rozumí vytvoření souvislého textu odpovídajícího slohové práci.

- Požadovaný **minimální rozsah je 250 slov¹**.
- Písemná práce trvá **120 minut včetně času na volbu zadání**.
- Povolené pomůcky: Pravidla českého pravopisu.

Pro písemnou práci ředitel školy stanoví **5 zadání**, která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky.

Po zahájení zkoušky si žák 1 zadání zvolí. **Zadání písemné práce obsahuje název zadání, způsob zpracování zadání a popřípadě výchozí text k zadání.** Zadání písemné práce jsou stejná pro všechny žáky školy.

Žákům s PUP se na žádost prodlužuje doba konání písemné práce z českého jazyka a literatury.

Hodnocení bere v úvahu stylistickou úroveň vypracování textu, dodržení tématu, slohového útvaru a bohatství lexika, stejně jako oblast gramatiky, morfologie s důrazem na syntaktickou stavbu textu.

Hodnocení písemné zkoušky z českého jazyka a literatury

Písemná práce z českého jazyka a literatury je hodnocena v níže uvedených 3 kritériích, výsledné hodnocení písemné práce je součtem udělených bodů za jednotlivá kritéria.

1. Vytvoření textu podle zadaných kritérií

- A. Téma, obsah
- B. Komunikační situace, slohový útvar

2. Funkční užití jazykových prostředků

- A. Pravopis, tvarosloví a slovotvorba
- B. Lexikum

3. Syntaktická a kompoziční výstavba

- A. Větná syntax, textová koheze
- B. Nadvětná syntax, koherence textu

Za každé kritérium 1-3 mohou žáci získat maximálně 10 bodů. Celkem je tedy možné získat 30 bodů.

Maximální dosažitelný počet bodů v písemné zkoušce je celkově **30 bodů**.

Minimální dosažená hranice úspěšnosti v písemné zkoušce za předpokladu splnění vnitřní podmínky je **12 bodů**. Při počtu bodů 11 žák neuspěl.

¹ Jako jedno slovo se počítají: » předložky jednoslovné (s = 1 slovo; za účelem = 2 slova), » spojky, » zájmena, » citoslovce (ach ouvej = 2 slova), » zkratky a zkratková slova (JAMU = 1 slovo), » víceslovná vlastní jména a názvy (Petr Novák = 1 slovo; Žďár nad Sázavou = 1 slovo), » číslovky (5 lidí = 2 slova; pět lidí = 2 slova; sedm set dvacet korun = 2 slova), » rozepsané datum (10. října 2013 = 1 slovo; V Praze 25. května 2013 = 3 slova), » adresy (pepa@seznam.cz = 1 slovo, Máchova 20 = 1 slovo, 170 00 Praha 7 – Holešovice = 1 slovo), » složená přídavná jména (česko-anglický slovník = 2 slova), » slovesné tvary složené (budu volat = 1 slovo, byl bych volal = 1 slovo, je volán = 1 slovo apod.). Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje, zadání tématu písemné práce se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce a nebude hodnocen.

BODOVÁ ŠKÁLA K HODNOCENÍ PÍSEMNÝCH PRACÍ Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

	0	1	2	3	4	5
1A	Text se nevztahuje k zadanému tématu.	Text se od zadaného tématu podstatně odkláni a/nebo je téma zpracováno povrchně.	Text se od zadaného tématu v některých pasážích odkláni a/nebo jsou některé textové pasáže povrchní.	Text v zásadě odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno v zásadě funkčně.	Text odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno funkčně.	Text plně odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno plně funkčně.
1B	Text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace.	Text vykazuje značné nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	Text vykazuje nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	Text v zásadě odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	Text odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	Text plně odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.
2A	Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve vysoké míře (10 a více chyb). Chyby mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta	Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve větší míře (8-9 chyb). Chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují často (6-7 chyb). Některé chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují místy (4-5 chyb). Chyby v zásadě nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují jen ojediněle (2-3 chyby). Chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	Pravopisné a tvaroslovné chyby se téměř nevyskytují (0-1 chyba). Případné chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.
2B	Slovní zásoba je nemotivovaně chudá až primitivní. V textu se vyskytují ve vysoké míře výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti, slova se v textu opakují ve vysoké míře. Volba slov a slovních spojení zásadně narušuje porozumění textu.	Slovní zásoba je nemotivovaně chudá, v textu se ve větší míře opakují stejná slova. V textu se ve větší míře vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení narušuje porozumění textu.	Slovní zásoba je spíše chudá, slova v textu se často opakují. V textu se často vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení občas narušuje porozumění textu.	Slovní zásoba je vzhledem ke zvolenému zadání postačující, ale nikoli potřebně pestrá a bohatá. V textu se místy vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení v zásadě narušuje porozumění textu.	Slovní zásoba je spíše bohatá, rozmanité lexikální prostředky jsou téměř vždy funkční. V textu se jen ojediněle vyskytne výraz, který je nevhodně volený vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení narušuje porozumění textu.	Slovní zásoba je motivovaně bohatá, rozmanité lexikální prostředky jsou plně funkční. V textu se nevyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení narušuje porozumění textu.
3A	Výstavba větných celků je nemotivovaně jednoduchá až primitivní, nebo je ve vysoké míře přetížena. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve vysoké míře. Nedostatky mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta.	Výstavba větných celků je nemotivovaně jednoduchá, nebo je ve větší míře přetížena. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve větší míře. Nedostatky mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	Výstavba větných celků je spíše jednoduchá, nebo přetížena. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují občas. Nedostatky mají občas vliv na čtenářský komfort adresáta.	Výstavba větných celků je v zásadě promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci v zásadě funkční. Místy se v textu objevují syntaktické nedostatky. Nedostatky mají místy vliv na čtenářský komfort adresáta.	Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci téměř vždy funkční. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují jen ojediněle. Nedostatky nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci plně funkční. Syntaktické nedostatky se v textu téměř nevyskytují. Čtenářský komfort adresáta není narušován.
3B	Text je nesoudržný a chaotický. Členění textu je nelogické. Text je argumentačně nezvládnutý. Adresát musí vynaložit velké úsilí, aby se v textu zorientoval, nebo se v textu neorientuje vůbec.	Kompozice textu je nepřehledná. V členění textu se ve větší míře vyskytují nedostatky. Argumentace je ve větší míře nesrozumitelná. Adresát musí vynaložit úsilí, aby se v textu zorientoval.	Kompozice textu je spíše nahodilá. V členění textu se často vyskytují nedostatky. Argumentace je občas nesrozumitelná. Organizace textu má vliv na čtenářský komfort adresáta.	Kompozice textu je v zásadě vyvážená. Text je až na malé nedostatky vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je v zásadě srozumitelná. Organizace textu v zásadě nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.	Kompozice textu je promyšlená a vyvážená. Text je vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je srozumitelná. Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.	Kompozice textu je precizní. Text je vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je velmi vypsělá. Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.

Vnitřní podmínka:

Při nesplnění kritéria č. 1 (Vytvoření textu podle zadaných kritérií) žák u písemné zkoušky neuspěl.

To znamená, že při obdržení **0 bodů** v kritériu 1A nebo 1B žák neuspěl (písemná práce se nevztahuje k zadanému tématu nebo text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné komunikační situace).

HODNOCENÍ ŽÁKŮ S PUP

Hodnocení žáků s PUP MZ vychází z kritérií hodnocení, která jsou stanovena pro žáky intaktní. Při hodnocení písemné práce z českého jazyka a literatury se zohledňují symptomy uvedené v doporučení (pro písemnou práci jsou symptomy uvedené v části B doporučení).

Symptomy v rovině foneticko-fonologické (kritérium 2A), lexikální (kritérium 2B), sémantické (kritérium 2B), morfologické (kritérium 2A), syntaktické (kritérium 3A), v rovině textové syntaxe (kritérium 3B) budou při hodnocení zohledněny, a to **navýšením hodnocení** výše uvedených kritérií o 1 bod.

Symptomy uvedené v doporučení v rovině:

foneticko-fonologické (kritérium 2A)

fonetická transkripce slov, jejichž psaná podoba se odlišuje od zvukové (keine x kaine)

lexikální (kritérium 2B)

menší slovní zásoba; opakování slov (obtížné hledání synonym)

morfologické (kritérium 2A)

problémy s aplikací gramatických pravidel do písemné podoby

syntaktické (kritérium 3A)

chyby v interpunkci

nedostatky ve slovosledu v českém jazyce (ČJ)

Další specifické chyby v písemné práci **tolerujeme**, tzn. že **nejsou důvodem k penalizaci**. zároveň však **nejsou důvodem k navýšení** hodnocení v rámci příslušného kritéria.

Další specifické chyby uvedené v doporučení:

vynechávání písmen, slabik

záměny hlásek zvukově i vizuálně podobných (krátké x dlouhé vokály (a x á); znělé x neznělé (p x b); ostré a tupé sykavky (s x š); slabiky bě, pě, vě, mě, měkké x tvrdé slabiky (např. ti x di; ni x ny) apod.

snížená kvalita písma způsobující sníženou čitelnost textu (nedodržování správných tvarů a velikosti písma, správného sklonu písma, neudržení písma na řádku)

jiné:

dysgramatické koncovky

Vnitřní podmínka hodnocení se týká všech žáků s PUP, všichni tito žáci musí splnit požadavky na 1A i 1B minimálně na 1 bod, a to bez ohledu na doporučení. Hodnocení lze tedy navýšit pouze v kritériích 2A, 2B, 3A, 3B. Zároveň je pro žáka PUP závazný **požadovaný minimální rozsah slov 250**, stejně jako u žáka intaktního.

Žáci s PUP MZ mají nárok na **navýšení časového limitu podle doporučení ŠPZ**.

Kategorie SPUO-1

- navýšení časového limitu o 25 %
- tolerance diagnostikovaných symptomů v písemném projevu
- kompenzační pomůcky
- psaní PP na PC

Kategorie SPUO-2

- navýšení časového limitu o 50 %
- tolerance diagnostikovaných symptomů v písemném projevu
- formální úprava zadání či obsahu PP

Kategorie TP-1

- navýšení časového limitu o 75 %
- kompenzační pomůcky

Žákovi podle § 20 odst. 6 školského zákona se na jeho žádost prodlužuje doba konání písemné práce z českého jazyka a literatury o 40 %. Při konání písemné práce má žák možnost použít překladový slovník.

Hodnocení písemné práce

Za každé kritérium 1-3 mohou žáci získat maximálně 10 bodů, při získání maximálního počtu bodů v jednotlivých kritériích se body u žáků s PUP nenavyšují.

Maximální dosažitelný počet bodů v písemné zkoušce je celkově **30 bodů**.

Minimální dosažená hranice úspěšnosti v písemné zkoušce za předpokladu splnění vnitřní podmínky je **12 bodů**. Při počtu bodů 11 žák neuspěl.

Převod bodového hodnocení na známky:

Počet dosažených bodů	Klasifikační stupnice
30–27	výborný
26–23	chvalitebný
22–15	dobrý
14–12	dostatečný
11–0	nedostatečný

Písemná práce tvoří 40 % konečné známky z českého jazyka a literatury.

V Ostravě dne 25. 3. 2026

Ing. et Ing. Zuzana Vargová, Ph.D., MBA
ředitelka školy

Vyjádření zkušební maturitní komise třídy

Podpisem stvrzuji svůj souhlas s navrženým hodnocením.

podpis/datum

předseda

místopředseda

třídní učitel

hodnotitel

hodnotitel
